

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 547/2018-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Olgou Szabó, Rákocziho 213/4, Patince, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 282/2009 a postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 338/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie

svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 282/2009 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 338/2013 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 282/2009, v ktorom okresný súd na základe žaloby podanej sťažovateľkou 1. decembra 2009 rozhoduje o náhrade škody, náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, proti žalovanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“).

Sťažovateľka sa už sťažnosťou, ktorá bola doručená ústavnému súdu 7. júna 2013, domáhala vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 282/2009 a porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 NcC 12/2013 a jeho uznesením zo 17. apríla 2013.

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 635/2013-30 z 24. októbra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľky zo 7. júna 2013, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 282/2009. V ostatnej časti bola sťažnosť sťažovateľky odmietnutá už pri jej predbežnom prerokovaní pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie, ako aj pre zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 635/2013 zo 4. júna 2014 (ďalej len „nálež vydaný v napadnutom konaní“) rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.

Sťažovateľka v odôvodnení svojej sťažnosti uvádza:

„... opätovne podávam sťažnosť na Ústavný súd SR

- pre porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- pre porušenie čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd,

- pre porušenie práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,

- pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2, prvej vety Ústavy Slovenskej republiky

ktorú zdôvodňujem takto:

Najvyšší súd Slovenskej republiky so svojim uznesením č. 7 Cdo 132/2017 zo dňa 13. 12. 2017 doručeného právnej zástupkyňi žalobkyne dňa 30. 5. 2018 konštatoval, že v odvolacom konaní proti rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 6 C 282/2009-392 zo dňa 30. 7. 2018 Krajský súd v Nitre v konaní sp. zn. 5 Co 338/2013 porušil právo žalobkyne na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd tým, že podanie žalovanej na odvolanie žalobkyne zo dňa 4. 10. 2013 nedoručil žalobkyňi na vyjadrenie...“

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka poukazuje na to, že *„... žaloba v uvedenej veci bola podaná dňa 1. 12. 2009 a vec bola vrátená Najvyšším súdom SR odvolaciemu súdu na ďalšie konanie... v uvedenej veci došlo k prieťahom v konaní“.*

Sťažovateľka ďalej uvádza skutočnosti, ktoré tvorili obsah aj jej prvej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 7. júna 2013. V bode III sťažnosti následne opisuje priebeh konania pred okresným súdom a krajským súdom po vydaní nálezu v napadnutom konaní, keď uvádza: *„Proti rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 6 C 282/2009-392 som dňa 16. 9. 2013 podala odvolanie z dôvodu nepreskúmateľnosti, nedostatočnej odôvodnenosti, neúplného zistenia skutkového stavu, nevykonania navrhnutých dôkazov*

potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, a porušenia práva osobnej prítomnosti na súdnom konaní. Krajský súd v Nitre svojim rozsudkom sp. zn. 5 Co/338/2013 zo dňa 25. 2. 2015 bez nariadenia pojednávania potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu Komárno.

Proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Nitre som podala dovolanie v septembri 2015 na Najvyšší súd SR z dôvodu nesprávnosti postupu Okresného súdu Komárno, ako aj Krajského súdu Nitra – porušenia práva osobnej prítomnosti na súdnom konaní Okresným súdom Komárno a Krajským súdom v Nitre, ako aj z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov – neboli mi vydané RTG snímky, preto som nemohla dať vypracovať kontrolný znalecký posudok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim uznesením sp. zn. 7 Cdo 12/2017 zo dňa 13. 12. 2017 doručenému právnej zástupkyne dňa 30. 5. 2018 spolu s Vyjadrením žalovanej zo dňa 4. 10. 2013 k odvolaniu žalobkyne zo dňa 16. 3. 2013 proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 6 C/282/2009-392 zo dňa 30. 7. 2013 zrušil rozsudok Krajského súdu Nitra zo dňa 25. 2. 2015 sp. zn. 5 Co 338/2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

... Tvrším, že k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd došlo viackrát v konaní na Okresnom súde v Komárne, ako aj na Krajskom súde v Nitre. Bola porušená nielen zásada rovnosti zbraní, právo na osobnej prítomnosti na súdnom konaní ale aj právo na súdne konanie v primeranej lehote.

Nakoľko žaloba v uvedenej veci bola podaná dňa 1. 12. 2009 na Okresný súd Komárne, súdne konanie už trvá viac ako 8 rokov a 6 mesiacov.

Vec v súčasnosti sa nachádza na Krajskom súde v Nitre, kde bola vrátená Najvyšším súdom SR na ďalšie konanie.“

Sťažovateľka poukazuje na to, že „Konanie na Okresnom súde v Komárne trvalo od 1. 12. 2009 do 30. 7. 2013, konanie na Krajskom súde v Nitre trvalo od 16. 9. 2013 do 25. 2. 2015, konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky od 17. 8. 2015 do 13. 12. 2017. Konanie na Krajskom súde v Nitre od 13. 12. 2017 do dnešného dňa nebolo dokončené“ a upriamuje pozornosť ústavného súdu na fakt, že súdne konanie

po ôsmich rokoch a šiestich mesiacoch od podania žaloby pokračuje ďalej na krajskom súde.

Sťažovateľka tvrdí, že svojím postupom konajúce sudy porušili jej základné právo na „*spravodlivé súdne konanie, právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní, zásadu rovnosti zbraní a právo na súdne konanie bez prieťahov*“.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že „... *moje právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom môjho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1,*

právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj

právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre sp. zn. 5 Co 338/2013 a v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno sp. zn. č. 6 C/282/2009, porušené bolo“.

Sťažovateľka v závere sťažnosti navrhuje, aby jej ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie za nemajetkovú ujmu v sume 15 000 €, za náhradu preukázateľných výdavkov jej liečenia v sume 1 277,65 € a náhradu trov konania v sume 4 900 €.

Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že na krajskom súde zistil, že po rozhodnutí o dovolaní sťažovateľky najvyšším súdom bola vec vrátená krajskému súdu, kde bola vedená už pod sp. zn. 12 Co 31/2018 a krajský súd rozsudkom sp. zn. 12 Co 31/2018 z 19. júna 2018 rozhodol tak, že opätovne potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 C 282/2009 z 30. júla 2013 v časti, ktorou okresný súd konanie o náhradu škody v sume 1 277, 65 € zamietol. Ústavný súd na okresnom súde ďalej zistil, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 12 Co 31/2018 z 19. júna 2018 nebol v čase podania sťažnosti ústavnému súdu ani v čase jej predbežného prerokovania doručený sťažovateľke a sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 31. júla 2018 nenamietala (zrejme z tohto dôvodu, pozn.) porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 31/2018 a ani jeho rozsudkom sp. zn. 12 Co 31/2018 z 19. júna 2018.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Vzhľadom na uvedené predmetom predbežného prerokovania tejto sťažnosti nebolo namietané porušenie označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 31/2018 ani jeho rozsudkom z 19. júna 2018 vydaným v tomto konaní.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní okresného súdu a postupom krajského súdu v napadnutom konaní krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval

uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy na súdnu ochranu a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na spravodlivé prejednanie záležitosti v napadnutom postupom krajského súdu a okresného súdu v napadnutých konaniach

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu.

Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 6 C 282/2009 z 30. júla 2013 konanie o náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 8 300 € zastavil podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku po tom, ako sťažovateľka podaním doručeným okresnému súdu 15. mája 2012 oznámila, že v časti o náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 8 300 € žalobu berie späť, žalobu o náhradu škody v sume 1 277,65 € okresný súd zamietol a o trovách konania mal súd rozhodnúť osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 6 C 282/2009 z 30. júla 2013 podala sťažovateľka 16. septembra 2013 odvolanie, ktorým žiadala „*rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konaní*“, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 338/2013 z 25. februára 2015 tak, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 C 282/2009 z 30. júla 2013 v časti výroku o zamietnutí žaloby o náhradu škody v sume 1 277,65 € potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 338/2013 z 25. februára 2015 podala sťažovateľka 17. augusta 2015 dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 7 Cdo 132/2017 z 13. decembra 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“). Uznesením najvyššieho súdu bol zrušený rozsudok krajského súdu sp. zn. 5 Co 338/2013 z 25. februára 2015 a vec bola vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie.

Právomoc krajského súdu ako odvolacieho súdu a právomoc najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, ktorú tieto uplatnili na základe odvolania a dovolania podaného sťažovateľkou, vylučuje, aby ústavný súd rozhodoval o tejto časti sťažnosti sťažovateľky,

a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní okresného súdu

Ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka sa vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 282/2009 domáhala na tom istom skutkovom základe, ako sa domáha touto sťažnosťou, už sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. júna 2013, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. I. ÚS 635/2013 zo 4. júna 2014.

II.2.1 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní okresného súdu do právoplatnosti nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 635/2013 zo 4. júna 2014

Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 635/2013 zo 4. júna 2014 sťažnosti sťažovateľky nevyhovел, pričom uviedol: „Pokiaľ ide o postup okresného súdu v predmetnom konaní, možno konštatovať, že tento postupoval plynulo a v zásade sústredene a efektívne. Nadväznosť procesných úkonov okresného súdu vyplývajúca z účinnej procesnoprávnej úpravy jeho postupu bola primeraná, rešpektovala kontradiktórnosť civilného procesu a zodpovedala aktuálnej dôkaznej situácii. Čiastočnú zodpovednosť za zistenú dobu konania možno okresnému súdu pripísať iba v počiatočnom štádiu konania, keď jeho nesprávne uznesenie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov zrušil odvolací súd. Táto však nemala zásadný vplyv na celkovú dĺžku konania, keďže v čase rozhodovania o oslobodení

od súdnych poplatkov sťažovateľka opravovala svoju žalobu a jej doplnený petit doručila okresnému súdu až takmer šesť mesiacov po podaní žaloby. Pokiaľ ide o výhrady sťažovateľky k neskorému nariadeniu znaleckého dokazovania, ústavný súd konštatuje, že poradie dokazovania a postupnosť dôkazných prostriedkov určuje v zásade všeobecný súd podľa konkrétnych okolností prípadu. Vzhľadom na charakter súdnej veci sťažovateľky, kde išlo o jej zdravotný stav, však ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu, ktorý najskôr vypočul účastníkov a svedkov, a až následne nariadil znalecké dokazovanie, bol rozumne odôvodnený a nemal priamy dopad na označené práva sťažovateľky...

... Iste, dobu tri a pol roka konania o civilnej veci na jednom stupni súdnictva spravidla nemožno hodnotiť ako primeranú, v konkrétnych okolnostiach prípadu však podstatný podiel na tejto dobe možno vzhľadom na už uvedené pripísať sťažovateľke. Okresný súd naopak postupoval plynule, bezpriet'ahovo, spis predkladal odvolaciemu súdu na rozhodovanie o procesných otázkach (oslobodenie od súdnych poplatkov, návrh na vylúčenie sudkyne) promptne, procesné návrhy účastníkov bezodkladne zasielal druhej strane, termíny pojednávania určoval v ústavne akceptovateľných lehotách.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nebolo možné z hľadiska komplexného posúdenia predmetného konania považovať postup okresného súdu v ňom za porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny ani jej práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.“

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.2.2 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní okresného súdu v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 635/2013 zo 4. júna 2014

V období po vydaní nálezú sp. zn. I. ÚS 635/2013 zo 4. júna 2014 sa spis nachádzal na krajskom súde pre účely rozhodnutia o odvolaní, ktoré s'ťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 6 C 282/2009 z 30. júla 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“). Krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 338/2013 z 25. februára 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) vo veci rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby o náhradu škody v sume 1 277,65 € potvrdil.

Ústavný súd na okresnom súde zistil, že v období od 23. júla 2015 do 1. decembra 2015 sa spis nachádzal na okresnom súde pre účely vykonania úkonov súvisiacich s podaným dovolaním. Z okresného súdu bol 1. decembra 2015 expedovaný najvyššiemu súdu pre účely rozhodnutia o podanom dovolaní. Po rozhodnutí najvyššieho súdu, ktorý uznesením sp. zn. 7 Cdo 132/2017 z 13. decembra 2017 zrušil rozsudok krajského súdu, sa spis v období od 18. januára 2018 do 19. februára 2018, keď bol expedovaný krajskému súdu na ďalšie konanie, opätovne nachádzal na okresnom súde.

Po rozhodnutí krajského súdu, ktorý rozsudkom sp. zn. 12 Co 31/2018 z 19. júna 2018 rozhodol tak, že opätovne potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 C 282/2009 z 30. júla 2013 v časti, ktorou okresný súd konanie o náhradu škody v sume 1 277,65 € zamietol, sa spis 9. júla 2018 vrátil okresnému súdu.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v období od 23. júla 2015 do 1. decembra 2015, v období od 18. januára 2018 do 19. februára 2019 a v období od 9. júla 2018 do dňa predbežného prerokovania tejto s'ťažnosti vykonával len úkony bezprostredne spojené s podaním odvolania, resp. dovolania. V týchto obdobiach,

keď vykonával úkony súvisiace s podaným odvolaním a dovolaním, nevzhliadol ústavný súd v postupe okresného súdu žiadne obdobia nečinnosti v napadnutom konaní.

Sťažovateľke sa v okolnostiach danej veci pre zjavnú absenciu ústavnoprávne relevantnej argumentácie nepodarilo preukázať namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní okresného súdu, reálnosť ktorých by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z uvedených dôvodov preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní krajského súdu

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06),

a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 listiny (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom predbežného prerokovania sťažnosti je v tejto časti preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 338/2013 malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd konštatuje, že z pripojených príloh k sťažnosti považuje za preukázané, že konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 5 Co 338/2013, ktorého postupom malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, bolo ukončené rozsudkom krajského súdu z 25. februára 2015.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv na uvedenom skutkovom základe v čase podania sťažnosti postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 338/2013 už nemohlo dochádzať, a preto sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že aj konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 12 Co 31/2018 bolo v čase podania tejto ústavnej sťažnosti (31. júla 2018, pozn.) na krajskom súde skončené rozsudkom sp. zn. 12 Co 31/2018 z 19. júna 2018.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2018